

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 16 януари 2018 г.
(OR. en)

13473/07
DCL 1

CRIMORG 143

ПРЕМАХВАНЕ НА КЛАСИФИКАЦИЯТА

на документ: ST 13473/07 RESTREINT UE/EU RESTRICTED

от дата: 5 октомври 2007 г.

Ново Публично достъпен
обозначение:

Относно: ДОКЛАД ЗА ОЦЕНКА
ОТ ТРЕТИЯ КРЪГ НА ВЗАИМНО ОЦЕНЯВАНЕ ПО ОТНОШЕНИЕ НА
„ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИ ДАННИ МЕЖДУ
ЕВРОПОЛ И ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ, КАКТО И МЕЖДУ САМИТЕ
ДЪРЖАВИ-ЧЛЕНКИ“

ДОКЛАД ЗА БЪЛГАРИЯ

Приложено се изпраща на делегациите текстът на горепосочения документ с премахната класификация.

Текстът на настоящия документ е идентичен с предходната версия.

RESTREINT UE

СЪВЕТ НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Брюксел, 5 октомври 2007 г.(12.11)
(OR. en)

13473/07

RESTREINT UE

CRIMORG 143

ДОКЛАД ЗА ОЦЕНКА
ОТ ТРЕТИЯ КРЪГ НА ВЗАИМНО ОЦЕНЯВАНЕ ПО ОТНОШЕНИЕ НА
„ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИ ДАННИ МЕЖДУ ЕВРОПОЛ И
ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ, КАКТО И МЕЖДУ САМИТЕ ДЪРЖАВИ-ЧЛЕНКИ“

ДОКЛАД ЗА БЪЛГАРИЯ

RESTREINT UE

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ВЪВЕДЕНИЕ.....	3
2. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ И СТРУКТУРИ	4
3. ВЪТРЕШНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБМЕНА НА ИНФОРМАЦИЯ	16
4. ВЪНШЕН ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ	21
5. ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ МЕЖДУ ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ И ЕВРОПОЛ.....	24
6. ОЦЕНКА ОТ ЕКСПЕРТНИЯ ЕКИП.....	30
7. ОБЩИ ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ ОТ ЕКСПЕРТНИЯ ЕКИП	39
ПРИЛОЖЕНИЯ	
ПРИЛОЖЕНИЕ А: Програма за посещенията	43
ПРИЛОЖЕНИЕ Б: Списък на лицата, с които са проведени срещи	45
ПРИЛОЖЕНИЕ В: Списък на използваните съкращения/термини	47
ПРИЛОЖЕНИЕ Г: Списък на националните бази данни	49
ПРИЛОЖЕНИЕ Д: Концепция за информационна система за криминален анализ (в процес на изграждане).....	50

RESTREINT UE

1. ВЪВЕДЕНИЕ

- 1.1. В резултат на прието на 5 декември 1997 г. съвместно действие е установен механизъм за оценка на прилагането и изпълнението на национално равнище на международните инициативи в борбата срещу организираната престъпност.
- 1.2. Предложението, направено от шведската делегация и подето от Председателството, относно оценката на подаването на информация и разузнавателни данни към Европол и обмена на информация и разузнавателни данни между държавите-членки, е прието на заседанието на Мултидисциплинарната група (МДГ), проведено на 3—4 юни 2002 г.
- 1.3. На своето заседание от 3 декември 2002 г. МДГ одобри въпросника за третия кръг на взаимно оценяване по темата „Обмен на информация и разузнавателни данни между Европол и държавите-членки, както и между самите държави членки“.
- 1.4. След проведено на 9 януари 2003 г. обсъждане МДГ прие списък, с който се установява поредността на посещенията в държавите-членки. При третия кръг на взаимно оценяване България ще бъде двадесет и седмата оценявана държава-членка.
- 1.5. Въпросниците и целите на тази оценка се съдържат в следния документ: 11679/3/02 REV 3 CRIMORG 71.
- 1.6. За извършването на оценката отговарят експертите: г-н Джоакино Матиа [Giacchino Mattia] (Италия), г-н Евангелос Стергиулис [Evangelos Stergioulis] (Гърция) и г-н Михай Настасе [Mihai Nastase] (Румъния). Присъстват още двама наблюдатели: г-н Антонио Саконе [Antonio Saccone] (Европол) и г-н Жан Баптист Рош [Jean Baptiste Roche] (Комисията), представен е и Генералният секретариат на Съвета.
- 1.7. Оценяващият екип е изготвил представения по-долу доклад със съдействието на секретариата на Съвета и въз основа на наблюденията и заключенията на експертите от екипа и на предоставените от българските органи отговори по въпросника.

RESTREINT UE

1.8. Докладът започва с обща информация и структури (2), следва представяне на вътрешната организация на обмена на информация (3) и външния обмен на информация (4), а след това се занимава по-специално с Европол (5). В последната глава експертите дават обща и техническа оценка и отправят препоръки за укрепване на сътрудничеството и ефективността на информационния обмен в рамките на България, с държавите-членки и с Европол.

2. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ И СТРУКТУРИ¹

2.1. ПРАВНА ОСНОВА

2.1.1. Обменът на информация и разузнавателни данни между държавите-членки и България е уреден в следните специфични закони, разпоредби и споразумения:

- Закон за Министерството на вътрешните работи, обн. „Държавен вестник“ (ДВ) бр. 17/24.2.2006 г.
- Наказателен кодекс, обн. ДВ, бр. 26/2.4.1968 г., ДВ, бр. 102/19.12.2006 г.
- Наказателно-процесуален кодекс, обн. ДВ, бр. 86/28.10.2005 г., в сила от 29.4.2006 г.
- Закон за защита на класифицираната информация, обн. ДВ, бр. 45/30.4.2002 г., ДВ, бр. 82/10.10.2006 г.
- Закон за защита на личните данни, обн. ДВ, бр. 1/4.1.2002 г., изм. и доп. ДВ, бр. 91/10.11.2006 г.
- Закон за мерките срещу изпирането на пари, обн. ДВ, бр. 85/24.7.1998 г., изм. ДВ, бр. 82/10.10.2006 г., бр. 108/29.12.2006 г., в сила от 1.1.2007 г.
- Закон за отнемане в полза на държавата на имущество, придобито от престъпна дейност, обн. ДВ, бр. 19/1.3.2005 г., изм. ДВ, бр. 75/12.9.2006 г., в сила от 13.10.2006 г.
- Закон за опазване на обществения ред при провеждането на спортни мероприятия, обн. ДВ, бр. 96/29.10.2004 г., изм. ДВ, бр. 80/3.10.2006 г., в сила от 3.10.2006 г.
- Закон за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите, обн. ДВ, бр. 30/2.4.1999 г., изм. ДВ, бр. 82/10.10.2006 г.

¹ Тази част от доклада е изготвена предимно въз основа на отговорите по въпросника.

RESTREINT UE

- Закон за контрол над взривните вещества, огнестрелните оръжия и боеприпасите, обн. ДВ, бр. 133/11.11.1998, изм. и доп. бр. 38/9.5.2006, в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз — 1.1.2007 г., изм. ДВ, бр. 11/2.2.2007 г.
- Закон за мерките срещу финансирането на тероризма, обн. ДВ, бр. 16/18.2.2003 г., изм. ДВ, бр. 31/4.4.2003 г.
- Закон за борба с трафика на хора, обн. ДВ, бр. 46/20.5.2003 г.
- Закон за екстрадицията и европейската заповед за арест, обн. ДВ, бр. 46/3.6.2005 г., в сила от 4.7.2005 г., изм. ДВ, бр. 86/28.10.2005 г., в сила от 29.4.2006 г.
- Закон за специалните разузнавателни средства, обн. ДВ, бр. 95/21.10.1997 г., изм. ДВ, бр. 45/2.6.2006 г., ДВ, бр. 82/10.10.2006 г.
- Закон за защита на лица, застрашени във връзка с наказателно производство, обн. ДВ, бр. 103/23.11.2004 г., в сила от 24.5.2005 г., изм. ДВ, бр. 82/10.10.2006 г.

2.1.2. Обменът на информация и разузнавателни данни с Европол се извършва въз основа на споразумение за сътрудничество, което е в сила от 25.8.2003 г. В края на 2006 г. между Правителството на Република България и Европейската полицейска служба е сключено споразумение, с което се урежда прилагането на споразумението за оперативно сътрудничество по време на междинния период между присъединяването на България към ЕС и пълноправното ѝ членство в Европол. Прилагането на споразумението за оперативно сътрудничество ще бъде прекратено от датата на влизане в сила на Конвенцията за Европол. България е ратифицирала Конвенцията за Европол и петте протокола към нея, които служат за правна основа при предоставянето и обмена на данни и информация след присъединяването към Европол (закон за ратифициране, ДВ, бр. 105/22.12.2006 г.).

2.1.3. Към момента няма пряк обмен на информация между българските регионални и местни полицейски структури и Европол. Национално звено „Европол“ е единственият компетентен орган за получаване и предоставяне на данни и информация от и на Европол.

2.1.4. Между България и отделните държави-членки са сключени и са в сила следните договори и споразумения:

RESTREINT UE

Австрия

- Споразумение от 1.8.2002 г. между правителството на Република България и Федералното правителство на Република Австрия за полицейско сътрудничество

Белгия

- Споразумение от 1.2.2002 г. между правителството на Република България и правителството на Кралство Белгия за полицейско сътрудничество

Кипър

- Споразумение от 15.10.2005 г. между правителството на Република България и правителството на Република Кипър за сътрудничество в борбата срещу трансграничната и организираната престъпност, тероризма, нелегалната миграция, търговията с хора и незаконния трафик на наркотични вещества

Естония

- Споразумение между правителството на Република България и правителството на Република Естония за взаимна защита и обмен на класифицирана информация

Франция

- Споразумение от 31.5.2005 г. между правителството на Република България и правителството на Френската република за сътрудничество в областта на вътрешната сигурност

Германия

- Споразумение между правителството на Република България и правителството на Федерална република Германия за взаимна защита на секретната информация

Гърция

- Протокол от 29.6.2001 г. за засилено тристранно сътрудничество в борбата срещу престъпността и особено трансграничната престъпност (България, Гърция и Турция)

RESTREINT UE

Унгария

- Споразумение от 3.6.1999 г. между правителството на Република България и правителството на Република Унгария за сътрудничество в борбата срещу тероризма, незаконния трафик на наркотици и организираната престъпност

Ирландия

- Договор между правителството на Република България и правителството на Ирландия за сътрудничество в борбата с незаконния трафик на наркотични вещества и прекурсори, изпирането на пари, организираната престъпност, търговията с хора, тероризма и други тежки престъпления

Италия

- Споразумение от 16.2.2001 г. между правителството на Република България и правителството на Италианската република за полицейско сътрудничество в борбата срещу организираната престъпност
- Споразумение между правителството на Република България и правителството на Италианската република за взаимна защита на обменяната класифицирана информация;

Латвия

- Споразумение между правителството на Република България и правителството на Република Латвия за взаимна защита на класифицирана информация

Нидерландия

- Меморандум за разбирателство от 25.1.2006 г. между Министерството на вътрешните работи на Кралство Нидерландия, Министерството на правосъдието на Кралство Нидерландия и Министерството на вътрешните работи на Република България за полицейско сътрудничество

Полша

- Споразумение между правителството на Република България и правителството на Република Полша за взаимна защита и обмен на класифицирана информация

RESTREINT UE

Румъния

- Споразумение от 17.2.2004 г. между правителството на Република България и правителството на Република Румъния за сътрудничество в борбата срещу организираната престъпност, незаконния трафик на упойващи и психотропни вещества и прекурсори, тероризма и други тежки престъпления

Словакия

- Споразумение между Република България и Словашката република за взаимна защита и обмен на класифицирана информация

Словения

- Споразумение от 19.6.2002 г. между правителството на Република България и правителството на Република Словения за сътрудничество в борбата срещу организираната престъпност, незаконния трафик на наркотици, психотропни вещества и прекурсори, тероризма и други тежки престъпления

Испания

- Спогодба от 9.8.1999 г. между правителството на Република България и правителството на Кралство Испания за сътрудничество в борбата срещу престъпността
- Споразумение между Република България и Кралство Испания за взаимна защита и обмен на класифицирана информация

Обединеното кралство

- Протокол от 10.9.2004 г. за сътрудничество в областта на правоприлагането между Министерството на вътрешните работи на Република България и Министерството на вътрешните работи на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия

RESTREINT UE

По отношение на сътрудничество със Скандинавските страни (Швеция, Дания, Норвегия, Финландия и Исландия) и други страни, с които България няма сключени двустранни споразумения или други правни инструменти, уреждащи въпросите на полицейското взаимодействие, сътрудничеството се основава на действащите международни конвенции и други правни инструменти, подписани от България и другите държави-партньорки.¹

2.1.5. Между България и държави, които не са членки на ЕС, са сключени и са в сила следните договори и споразумения:

Армения

- Споразумение от 4.10.2002 г. за сътрудничество между Министерството на вътрешните работи на Република България и Министерството на вътрешните работи и националната сигурност на Република Армения

Хърватия

- Договор от 1.8.2003 г. между правителството на Република България и правителството на Република Хърватия за сътрудничество в борбата срещу организираната престъпност, незаконния трафик на упойващи и психотропни вещества и тероризма

Бивша югославска република Македония

- Споразумение от 26.2.2003 г. между правителството на Република България и правителството на БЮРМ за сътрудничество в борбата срещу тероризма, организираната престъпност, незаконния трафик на наркотични вещества и прекурсори, незаконната миграция и други тежки престъпления
- Споразумение от 21.1.2007 г. между правителството на Република България и правителството на БЮРМ за гранично-полицейско сътрудничество
- Споразумение между правителството на Република България и правителството на БЮРМ относно обмена на класифицирана информация

¹ През 2005 г. България е изпратила на Швеция и Финландия проекти за споразумения в областта на полицейското сътрудничество.

RESTREINT UE

Иран

- Меморандум за разбирателство от 11.6.2003 г. между правителството на Република България и правителството на Ислямска република Иран за сътрудничество в борбата с незаконния трафик на наркотични вещества и прекурсори

Казахстан

- Споразумение от 11.4.2004 г. между правителството на Република България и Правителството на Република Казахстан за сътрудничество в борбата с тероризма, организираната престъпност, незаконния трафик на наркотични вещества, психотропни вещества, техните аналози и прекурсори и други престъпления

Ливан

- Споразумение от 1.11.2002 г. между правителството на Република България и правителството на Ливанската република за полицейско сътрудничество

Молдова

- Споразумение от 17.9.2004 г. между правителството на Република България и правителството на Република Молдова за сътрудничество в борбата срещу организираната престъпност, незаконния трафик на наркотични вещества, психотропни вещества и прекурсори, тероризма и други тежки престъпления

Норвегия

- Споразумение между правителството на Република България и правителството на Кралство Норвегия за взаимна защита на обменяна класифицирана информация

Сърбия

- Меморандум от 26.9.2003 г. между правителството на Република България и правителството на Република Сърбия за сътрудничество в борбата срещу тероризма, организираната престъпност, незаконния трафик на наркотични вещества и прекурсори, нелегалната миграция и други престъпления

Южна Африка

- Споразумение от 2.12.2004 г. между правителството на Република България и правителството на Република Южна Африка за полицейско сътрудничество

RESTREINT UE

Сирия

- Споразумение от 4.10.2002 г. между Министерството на вътрешните работи на Република България и Министерството на вътрешните работи на Сирийската арабска република за сътрудничество в областта на защитата на националната сигурност и обществения ред

Турция

- Споразумение от 29.10.1999 г. между правителството на Република България, Правителството на Република Румъния и правителството на Република Турция за сътрудничество в областта на борбата срещу тероризма, организираната престъпност, трафика на наркотици и психотропни вещества, прането на пари, трафика на оръжия и хора и други тежки престъпления
- Споразумение от 11.7.2005 г. между правителството на Република България и правителството на Република Турция за полицейско сътрудничество

Украйна

- Споразумение от 4.9.2001 г. между правителството на Република България и кабинета на министрите на Украйна за сътрудничество в борбата с престъпността
- Споразумение между правителството на Република България и кабинета на министрите на Украйна за взаимна защита и принципи за обмен на класифицирана информация

Узбекистан

- Споразумение от 26.9.1999 г. между правителството на Република България и правителството на Република Узбекистан за сътрудничество в борбата с престъпността

Многостранни договори

- Споразумение от 4.10.1999 г. между правителствата на страните-участници в Черноморското икономическо сътрудничество за съвместни действия в борбата срещу престъпността и особено срещу нейните организирани форми (Албания, Армения, Азербайджан, България, Грузия, Гърция, Молдова, Румъния, Руската федерация, Турция, Украйна)
- Допълнителен протокол от 16.4.2003 г. към Споразумението между правителствата на страните-участници в Черноморското икономическо сътрудничество за съвместни действия в борбата срещу престъпността и особено срещу нейните организирани форми

RESTREINT UE

- Допълнителен протокол от 16.10.2005 г. за борба с тероризма към Споразумението между правителствата на страните — участници в Черноморското икономическо сътрудничество, за сътрудничество в борбата с престъпността и особено срещу нейните организирани форми
- Харта от 1.8.2005 г. за организация и функциониране на регионалния център към Инициативата за сътрудничество в Югоизточна Европа (SECI) за борба с трансграничната престъпност

2.2. СТРУКТУРИ

2.2.1. На национално равнище в структурите на Министерството на вътрешните работи (МВР) съществуват две служби с правомощия в областите, обхванати от мандата на Европол: Национална служба „Полиция“ (НСП) и Национална служба „Сигурност“ (НСС). Мандатът на горепосочените служби е определен в Закона за Министерството на вътрешните работи, ДВ, бр. 17/24.2.2006 г., изменен, ДВ, бр. 30/11.4.2006 г. (в сила от 1.5.2006 г.). И двете служби са под контрола на Главния секретар на МВР (висшата професионална длъжност в МВР), който е подчинен на министъра на вътрешните работи. Главният секретар изпълнява следните задачи:

- организира, координира и контролира оперативно-издирвателната, агентурната и охранителната дейност
- организира взаимодействието на службите в министерството
- координира дейността със съответните служби на други държави и с международни органи и организации
- издава заповеди във връзка с изпълнението на функциите си.

2.2.2. НСП изпълнява следните задачи: опазване на обществения ред; предотвратяване, разкриване и разследване на престъпления; противодействие на престъпната дейност на местни и транснационални престъпни групи и организации; опазване на държавната граница и контрол за спазването на граничния режим, противодействие на незаконната миграция и трафика на хора; предотвратяване на терористични действия и неутрализиране на терористични групи; защита и охрана на стратегически и особено важни обекти и административен контрол над контрол върху режима за пребиваване на чужденците в Република България. Организационната структура се състои от Генерална дирекция „Полиция“ (разделена на 4 главни дирекции, 2 дирекции и специализирани административни звена) и 28 областни дирекции на територията на страната. НСП се оглавява от директор.

RESTREINT UE

В структурата на НСП има 4 дирекции, които имат правомощия в областта на сътрудничество с Европол и държавите-членки:

- Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ (ГДБОП)
- Главна дирекция „Противодействие на престъпността, опазване на обществения ред и превенция“ (ГДППООРП)
- Главна дирекция „Гранична полиция“ (ГДГП)
- Дирекция „Международно оперативно полицейско сътрудничество“ (ДМОПС)

Правомощията и компетенциите на дирекциите са уредени в Правилника за прилагане на Закона за МВР. Съгласно този правилник ГДБОП има компетенции в следните области: трафик на наркотици, трафик на хора, детска порнография, фалшифициране на парични знаци и други платежни средства, трафик на радиоактивни и ядрени вещества, тероризъм и изпиране на пари. ГДППООРП има компетенции в областта на трафика на МПС, а ГДГП има компетенции в областта на противодействието на имиграционните мрежи. ДМОПС изпълнява функциите на централно звено за получаване и предаване на информация. По отношение на Европол този обмен се осъществява от Национално звено „Европол“ (НЗЕ), което е част от тази дирекция, заедно с Национално централно бюро (НЦБ) „Интерпол“ и бъдещото национално звено по линия на Шенгенската информационна система (ШИС).

Всяка от тези дирекции разполага с капацитет за централизиране и анализиране на информацията, добивана и съхранявана в резултат от изпълнението на нейните правомощия. След влизането в сила на Закона за Министерството на вътрешните работи обаче НСП отговаря за обобщаването и анализирането на информацията, получена от горепосочените четири главни дирекции.

2.2.3. НСС е специализирана контраразузнавателна и информационна служба за защита на националната сигурност от действия на чужди специални служби, организации и лица, насочени срещу националните интереси, за установяване и неутрализиране на процеси, застрашаващи конституционно установения ред, единството на нацията, териториалната цялост и суверенитета на страната. НСС осъществява контраразузнавателна, информационно-аналитична и прогностична, контролна, координационна и методическа дейност. Организационната структура на НСС се състои от Генерална дирекция „Сигурност“ и 28 регионални управления „Сигурност“. НСС се оглавява от директор.

2.2.4. НСП и НСС са служби с невоенен характер. Координацията между тези органи се осъществява в съответствие с разпоредбите на Закона за Министерството на вътрешните работи и Правилника за прилагане на закона за Министерството на вътрешните работи. Главният секретар на МВР организира взаимодействието на службите в МВР; организира, координира и контролира оперативната работа и осигурява дейността на МВР.

2.2.5. Освен МВР в противодействието на престъпленията, включени в мандата на Европол, участват още следните органи:

- две ведомства към Министерството на правосъдието: Върховна касационна прокуратура (ВКП) и Национална следствена служба (НСЛС)
- три агенции към Министерството на финансите: Национална агенция „Митници“ (НАМ), Агенция за финансово разузнаване (АФР) и Национална агенция за приходите (НАП).

2.2.6. ВКП е част от структурите на прокуратурата, която се състои още от районни прокуратури, 28 окръжни и 5 военноокръжни прокуратури (една от тях е военно-апелативна прокуратура), апелативни прокуратури и Върховна административна прокуратура. ВКП участва в касационните производства, разглеждани от Върховния касационен съд. ВКП упражнява контрол върху дейността на по-нискостоящите прокуратури, може писмено да отмени и измени постановленията на непосредствено подчинените прокурори и има правомощия да координира международната правна помощ по наказателни производства.

Отдел първи на ВКП, който представлява специализирана организационна структура за борба с организираната престъпност и сътрудничество с държавите-членки и Европол, се състои от три сектора:

- Противодействие на организираната престъпност
- Противодействие на корупцията и престъпленията срещу финансовата система на Европейския съюз
- Противодействие на изпирането на пари

Отделът е пряко подчинен на Главния прокурор на Република България и всяка седмица отчита дейността си пред него. ВКП може да създава заедно с МВР специализирани съвместни екипи за борба с организираната престъпност и да използва всички законни средства за сътрудничество с Интерпол, Европол, Евроюст и т.н.

НСЛС отговаря за подготовката на всички документи (доклади, становища и пр.) по наказателни производства във връзка с преписки, по които се води разследване от съответните органи на НСП. Служителите ѝ са подчинени на прокурор или разследващ магистрат.

Взаимодействието на МВР с органите на съдебната система (включително ВКП и НСЛС) е уредено и в Наказателно-процесуалния кодекс, Закона за Министерството на вътрешните работи и в тристранната Инструкция № I от 2004 г. на Главния прокурор, директора на Националната следствена служба и Министъра на вътрешните работи.

2.2.7. НАМ е централизирана административна структура, която осъществява митническо разузнаване и разследване чрез своите специализирани структурни звена към Централно митническо управление (ЦМУ), регионални митнически дирекции (РМД) и митници. Агенция „Митници“ използва своя информационна система, наречена Българска интегрирана митническа информационна система (БИМИС) със съответни специфични модули. Агенция „Митници“ няма правомощия за разследване на престъпления срещу митническите процедури, поради което този вид разследване се извършва от дознатели под надзора на прокурор. Сътрудничеството със службите на МВР се осъществява редовно, като в това се включва обмен на стратегическа и оперативна информация и разузнавателни данни.

НАМ не е страна по Споразумението за сътрудничество с Европол, поради което обменът на информация е опосредстван и минава през Национално звено „Европол“, което се намира в ДМОПС. В изключително спешни случаи обаче на практика е възможен и пряк обмен на информация (напр. през служителя за връзка). НАМ няма свой командирован служител за връзка в Европол.

Агенцията за финансово разузнаване (АФР), като независима администрация, е българското Звено за финансово разузнаване (ЗФР). АФР получава, съхранява, анализира и разпространява сред правоприлагащите органи всякаква информация, свързана с съмнителни транзакции, т.е. изпиране на пари или финансиране на тероризъм. АФР може да обменя финансови разузнавателни данни със звената за финансово разузнаване от други страни и да извършва проверки на място на задължените лица с оглед спазване на мерките срещу изпирането на пари.

Структурата на АФР е следната:

- „Финансово-стопански дейности и оперативно съдействие“
- Дирекция „Информация за изпиране на пари и финансиране на тероризъм“
- Дирекция „Инспекторат“

RESTREINT UE

ЗФР е пълноправен член на Група „ЕГМОНТ“ и използва този канал за обмен на информация и финансово-разузнавателни данни.

Сътрудничеството с Европол се осъществява непряко чрез НЗЕ, което се намира в ДМОПС. От януари 2007 г. АФР е създала в рамките на собствената си структура специализирана точка за контакт, която се занимава с въпроси от компетенцията на Европол.

НАП е агенция, която установява административни нарушения и налага административни наказания по данъчните закони и законите, регламентиращи задължителните социалноосигурителни и здравноосигурителни вноски. НАП е оправомощена да събира принудително неплатени данъци и задължителни социалноосигурителни и здравноосигурителни вноски. Структурата на НАП се състои от централно управление, териториални дирекции и служби.

Сътрудничеството с НАМ, АФР и НАП е уредено още в Закона за митниците и в двустранни инструкции.

3. ВЪТРЕШНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБМЕНА НА ИНФОРМАЦИЯ

3.1. СТРУКТУРИ

3.1.1. Обменът на информация и разузнавателни данни между Европол и България понастоящем се осъществява чрез НЗЕ в степента и по начина, определен в Споразумението за сътрудничество между България и Европейската полицейска служба.

След като България придобие статут на пълноправен член на Европол, нормативната основа за обмена на информация и разузнавателни данни ще бъде заменена, като основните договорености ще останат непроменени. Българското НЗЕ има пряка връзка с българското бюро за връзка към Европол. Всякаква комуникация между полиция и другите компетентни органи в България трябва да се осъществява по каналите на НЗЕ.

3.1.2. Обменът на информация и разузнавателни данни между българските компетентни органи и държавите-членки се осъществява по следните канали:

- горепосочения канал на Европол

RESTREINT UE

- канала на Интерпол
- канала на Инициативата за сътрудничество в Югоизточна Европа (SECI)
- българските служители за връзка, командировани в чужбина
- чуждестранните служители за връзка, командировани в България.

3.1.3. ДМОПС е структура в Генерална дирекция „Полиция“ (ГДП), съгласно член 9, ал. 1, т. 6 от Правилника за прилагане на Закона за МВР, и отговаря за международното полицейско сътрудничество, включително и работата ѝ като единствена платформа за оперативно полицейско сътрудничество. Тя се оглавява от директор, подчинен съответно на директора на НСП и на главния секретар на МВР.

Основните задачи на ДМОПС са:

- да организира и координира международния обмен на полицейска информация
- да координира оперативното полицейско взаимодействие
- да извършва трансфер и екстрадиции на лица.

Дирекцията има 4 основни отдела: „Интерпол“ (НЦБ), „Европол“ (НЗЕ), „Sirene“ (все още не функционира) и Единен телекомуникационен център (ЕТЦ). Тези отдели имат съответно свои звена и подразделения.

ДМОПС има достъп до следните автоматизирани информационни системи:

- информационни бази данни на МВР за общо ползване (АИС „Български документи за самоличност“, информационна система за издирвателната дейност на МВР¹, АИС „Регистрация на МПС“, регистър на притежателите на превозни средства, АИС „Граничен контрол“, полицейски и криминални регистри, визова информационна система, граждански регистър и фирмен регистър)
- Глобалната телекомуникационна система на Интерпол (I-24/7) с възможности за търсене и въвеждане на информация
- вътрешната база данни на ДМОПС, която се използва за проверка на входящата и изходяща информация.

Връзките между ДМОПС и останалите структурни звена на ГДП, както и с 28-те областни дирекции, се осъществяват изцяло по мрежата за предаване на данни на МВР.

¹ включва данните от ШИС.

RESTREINT UE

Предаването на съобщенията посредством българските служители за връзка обаче става пряко, без участието на централната точка за контакт в НСП и без да се регистрират централно. Те се подписват само от директорите на горепосочените дирекции или техните заместници, след което могат да бъдат изпратени.

3.2. ИЗБОР НА КАНАЛ ЗА КОМУНИКАЦИЯ

3.2.1. Критерият за избор на Европол за информационен канал е: дали съответното престъпление, за което се отнася информационният обмен, попада в обхвата на мандата на Европол. Съгласно действащото споразумение за сътрудничество всички съобщения се изпращат и получават посредством българските служители за връзка в Европол. Информационният обмен с Европол се предпочита винаги, когато:

- обменяната информация е класифицирана
- данните или информацията е свързана с АРФ, по които България сътрудничи
- в отговор на всички заявки за информация, получени чрез националните служители за връзка в Европол
- не е възможно да се предаде чрез служителите за връзка.

Информационният обмен между Европол и България се осъществява посредством сигурна електронна връзка (Thin Client), електронна поща, факс и телефон, както и чрез българския служител за връзка в Европол. Този обмен обхваща оперативна, чувствителна и поверителна информация; информация, свързана с разследвания на престъпления, включени в мандата на Европол; информация по АРФ и статистика за изготвяне на анализ. Сигурната електронна връзка е най-често използваният канал за обмен на информация.

Телекомуникационната система на Интерпол (I-24/7), електронна поща, факс и телефон се използват за обмен на информация, свързана с издирвани и изчезнали лица, изпращане и получаване на европейски заповеди за арест (ЕЗА), проверки за и установяване на самоличност (пръстови отпечатащи и ДНК), крадени МПС и други издирвани вещи. Този канал се използва в случаи, когато няма забелязани признаци за участие на организирани престъпни групи в конкретни престъпления, които не са обхванати от мандата на Европол. Телекомуникационната система на Интерпол се използва и за обмен на информация със страни извън ЕС.

RESTREINT UE

Обменът на информация и данни с държавите-членки на ЕС се осъществява и чрез служителите за връзка (българските служители за връзка в държавите-членки и чуждестранните служители за връзка, командировани в България). Участието на служителите за връзка е особено полезно при подпомагането на двустранни разследвания. Полицейската информация и данни се получават и изпращат от българските служители за връзка по криптирани връзки между МВР и българското посолство в столицата на държавата-получател. По изключение е възможно информация, която не е класифицирана като секретна и не може да доведе до установяване самоличността на дадено лице, да се предаде по електронна поща или факс.

Информацията от чуждестранните служители за връзка, командировани в България, се предоставя пряко и лично. Те имат достъп до кабинетите на трите главни полицейски дирекции и работни контакти с ръководителите на звена и сектори.

С Гърция, Румъния, Унгария и Словения се обменя информация и по комуникационната система на Център SECI, която се използва за обмен на информация във връзка с противодействието на трансграничната престъпност в региона. Българските органи използват тази система главно по отношение на митническите нарушения, както и за обмен на данни и информация при изпълнение на съвместни операции.

3.2.2. Понастоящем България има двама служители за връзка, командировани в Хага. Българският служител за връзка в Европол получава пръв информацията от НЗЕ. След като получи информацията, той я изпраща на компетентния орган посредством съответното звено на Европол. Основната задача на служителите за връзка е да подпомагат и улесняват информационния обмен между НЗЕ и Европол. В процеса на работа по конкретни разследвания те поддържат пряк контакт и осъществяват консултации със служителите за връзка на държавата-членка, която е получател на информацията от Европол. Служителите за връзка подпомагат събирането и обмена на стратегическа информация, която може да се използва в борбата с престъпността.

3.2.3. Когато обменът на информация е ограничен до две страни и касае престъпления, засягащи техни граждани или свързани с тяхната територия, се прави разлика между двустранни и многостранни преписки. Двустранни са онези преписки, за работата по които се изисква информационен обмен и взаимодействие между полицейските органи на не повече от две страни. Двустранният информационен обмен се осъществява чрез служителите за връзка при двустранни преписки, свързани с противодействие на организираната престъпност.

RESTREINT UE

Многостранный переписки изискват информационен обмен и взаимодействие между повече от две страны. Когато естеството на обменяната информация попада в рамките на мандата на Европол, се използва информационният канал между НЗЕ и Европол. Освен това, по переписки, по които България или страната, подала заявка (държавите-членки), не разполага със свой служитель за връзка, информацията и данните се предават чрез служитель за връзка на Европол.

Когато обменяната информация не е свързана с мандата на Европол, се използва информационният канал на Интерпол.

По многостранни переписки, когато другите две или повече заинтересовани страны имат свои служители за връзка в София, информационният обмен се осъществява в тристранен формат.

3.2.4. В системата на МВР има няколко основни канала за обмен на вътрешна информация, които се използват за взаимодействие между структурните звена на МВР, а именно:

- вътрешна мрежа за връзка, която може да се използва за обмен на класифицирана и неклассифицирана информация
- факс
- телекс
- криптирана връзка.

Информация може да се обмена и чрез автоматизирани информационни системи на МВР и други специфични информационно-аналитични бази данни, с които разполагат службите на МВР, например в НСП и НСС. Външният информационен обмен се осъществява, като се използват сигурните канали на Европол, Телекомуникационната система на Интерпол I-24/7, интернет, факс и телефон. Използват се също така и българските служители за връзка в чужбина, както и чуждестранните служители за връзка, командировани в България.

Правоприлагащите органи извън системата на МВР обменят информация по свои канали, установени и функциониращи в съответствие със спецификата на тяхната работа.

Вътрешните канали за информационен обмен в системата на МВР са съвместими и обменът на информация протича гладко. По отношение на другите институции, в повечето случаи каналите не са съвместими помежду си, а постигането на съвместимост между различните комуникационни канали е задача, която изисква доста време. НАМ и АФР обаче притежават работни станции за автоматизиран обмен на информация със системата на МВР.

RESTREINT UE

Каналите за обмен на информация чрез Европол и Интерпол са физически разделени и защитени срещу неразрешен достъп със съответните хардуерни и софтуерни продукти. Комуникационните канали за двустранен информационен обмен са защитени срещу проникване и гарантират опазването на поверителността на информацията. Защитена е също така и мрежата за обмен на данни на МВР от и до звено „Задгранични комуникации“.

4. ВЪНШЕН ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ

4.1. МРЕЖА НА СЛУЖИТЕЛИТЕ ЗА ВРЪЗКА

Обменът на информация и данни с държавите-членки на ЕС се осъществява чрез служителите за връзка: българските служители за връзка в държавите-членки и чуждестранните служители за връзка, командировани в България. Българското министерство на вътрешните работи има командировани служители в следните държави-членки на ЕС: Гърция, Италия, Испания, Германия, Франция, Обединеното кралство, Белгия, Полша, Чехия и Унгария.

Освен това, в Център SECI има командирован полицейски служител за връзка, който отговаря и за информационния обмен с Румъния.

В София има служители за връзка, командировани от Германия (Федерална следствена служба [Bundeskriminalamt — ВКА], [Zollkriminalamt — ZKA] и Германската федерална служба за охрана на границата), Франция (съдебна полиция), Обединеното кралство (Агенция за борба с тежката и организирана престъпност [SOCA]), Австрия (Федерална следствена служба [ВКА]), Испания, Италия и Румъния.

Сътрудничество със скандинавските страни се осъществява чрез техен служител за връзка, командирован в България. Основната област на сътрудничество е противодействието на трафика на наркотици, тероризма и трафика на хора.

Служителите за връзка от Белгия и Нидерландия са командировани в Букурещ. Те си сътрудничат пряко с българските компетентни органи, като тяхната длъжност и статут са уредени в разпоредбите на двустранните споразумения със съответните държави.

4.2. ПРОЦЕС НА ОБМЕН НА ДАННИ

Общото впечатление за качеството на информационния поток между България и Европол и с другите държави-членки е повлияно от факта, че към момента на мисията за оценка България все още не е официално приета за член на организацията и сътрудничеството се основава на сключеното между България и Европол споразумение за сътрудничество. Въпреки това и в светлината на горепосочения факт, България вече може да счита качеството на информационните потоци за задоволително, особено откакто започна работа НЗЕ. Пълноправното участие на България като член на Европол е предвидено за края на първата половина на 2007 г.

Съгласно споразумението с Европол и националното законодателство, на практика обменът на оперативна информация и криминални разузнавателни данни между Европол и България се осъществява от ДМОПС в рамките на структурата на МВР. Използват се и други канали за сътрудничество - напр. Интерпол, Център SECI, командированите в чужбина български служители за връзка, както и чуждестранните служители за връзка в София.

4.3. СОБСТВЕНОСТ ВЪРХУ ИНФОРМАЦИЯТА

4.3.1. Българското законодателство по защитата на личните данни не създава никакви пречки за обмена на информация с полицейските органи на горепосочените страни. Съгласно разпоредбите на Закона за защита на личните данни, обработването на лични данни за целите на отбраната, националната сигурност и опазването на общественения ред, както и за целите на наказателното производство, е уредено в специални закони.

Законът за МВР е специален закон, касаещ обработването и защитата на лични данни във връзка със защитата на националната сигурност и борбата с престъпността. При обработването и предаването на лични данни, имащи отношение към дейностите за опазване на националната сигурност и противодействие на престъпността, не се изисква съгласието на физическото лице, съответно то не се информира преди и по време на обработването на данните, личните данни не се предоставят на трети лица. Условието за съхранение на личните данни се определят от администратора на лични данни – за МВР това е Министърът на вътрешните работи. Законът също така позволява обмен на данни за целите на полицейското сътрудничество в изпълнение на задълженията, произтичащи от двустранните споразумения и многостранните международни договори.

Тъй като Законът за защита на класифицираната информация (обн. ДВ, бр. 43 от 30 април 2002 г.) е в сила, информацията относно прилагането на специални разузнавателни средства и данните, получени в резултат на използване на специални разузнавателни средства и данни относно контролирането на покупки и тайно наблюдавани пратки, са включени в списъка на видовете информация, класифицирана като държавна тайна¹.

Предоставяне и обмен на класифицирана информация се допуска само ако има действащи международни договори, касаещи защитата на класифицирана информация. В тази връзка са възникнали пречки при предаването на данни и информация, добити чрез специални разузнавателни средства, в т.ч. данни, касаещи комуникацията между абонати и телекомуникационни оператори, в контекста на полицейското сътрудничество. Същевременно, няма пречка тези данни и информация да бъдат предоставени при поискване чрез съдебна поръчка.

4.3.2. Правилата за обмен на класифицирана информация са установени при подписването на Споразумението за сътрудничество между Република България и Европол, което е влязло в сила на 15 август 2003 г. Тъй като този документ има силата на международен договор, той спазва разпоредбите на Закона за защита на класифицираната информация и събраната от българските правоприлагащи органи информация може да бъде предадена чрез българския служител за връзка в Европол и служителите за връзка на съответните държави. Тъй като споразумението за сътрудничество с Европол е влязло в сила, на практика отпада необходимостта да се подписват двустранни споразумения с държавите-членки във връзка със защитата на предаваната класифицирана информация за целите на противодействието на престъпността.

4.3.3. При обмена на информация няма съществени пречки, произтичащи от разликите в структурите на различните органи. Обменът се осъществява в съответствие с основните принципи и съгласно разпоредбите на българското законодателство, и по-специално на Закона за защита на класифицираната информация. Характерните трудности са свързани главно с особеностите на наказателното производство, произтичащи от спецификата на наказателно-процесуалното законодателство на отделните страни и правомощията на полицейските органи.

¹ Съгласно чл. 25 от Закона за защита на класифицираната информация, „държавна тайна“ означава информацията, нерегламентираният достъп до която би създал опасност за или би увредил интересите на Република България, свързани с националната сигурност, отбраната, външната политика или защитата на конституционно установения ред.

Пълният списък на видовете информация, подлежаща на класификация като държавна тайна, е даден в глава III, раздел I от Закона за защита на класифицираната информация.

RESTREINT UE

DECLASSIFIED

Събраните в хода на оперативно-издирвателните дейности данни и информация могат да бъдат предоставени на правоприлагащите органи на държавите-членки на ЕС по собствена инициатива или в отговор на официално искане за съдействие. Осъщественият до момента обмен на информация може да се разглежда по същество като действително полицейско сътрудничество. Обменените данни и информация нямат доказателствена сила и не могат да бъдат използвани в предварителното разследване, извършвано от българските разследващи органи. Те могат да бъдат използвани от прокурора като основание за изпращане на съдебна поръчка. Събраните в хода на предварителното разследване данни могат да се предадат от дознателя едва след изричното разрешение на наблюдаващия разследването прокурор.

5. ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ МЕЖДУ ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ И ЕВРОПОЛ

5.1. ИНФОРМАЦИОНЕН ОБМЕН ЧРЕЗ ЕВРОПОЛ И ИНТЕРПОЛ

Следните данни са статистически преглед на информацията, изпратена и получена от българските правоприлагащи органи между 2004 и 2006 г.:

- общо дейности с Европол:
 - 2004 — 252
 - 2005 — 821
 - 2006 — 493
- входящи съобщения от Интерпол:
 - 2004 — 35740
 - 2005 — 41101
 - 2006 — 42973
- изходящи съобщения към Интерпол:
 - 2004 — 9482
 - 2005 — 9192
 - 2006 — 8817

Посочените по-горе данни се отнасят общо за работата с Европол и засягат следните сфери на дейност, дадени в разбивката по-долу:

RESTREINT UE

Европол (входящи и изходящи)	2004	2005	2006
Трафик на наркотици	39	70	55
Имиграционни мрежи	5	23	5
Трафик на МПС	10	7	10
Трафик на хора	130	486	185
Детска порнография	1	2	19
Фалшифициране на пари и други платежни средства	47	160	153
Тероризъм	4	47	8
Изпиране на пари ¹	4		12
Други	12	26	46

Най-важните партньори при обмена на информация през разглеждания период са полицейските служби на Германия, Франция, Италия, Обединеното кралство, Нидерландия, и в по-малка степен Австрия, Швеция и Белгия. Съществуват няколко основни фактора, определящи развитието на оперативното сътрудничество и обмена на информация със съответните правоприлагащи органи на тези страни. Общо взето, тези фактори оказват комбинирано, а не самостоятелно въздействие. Най-важните от тях са:

- географското положение на България като важна страна от балканския маршрут за трафик на наркотици – хероин от изток на запад и прекурсори и синтетични наркотици за и през Турция, чиято крайна дестинация са страните от Близкия Изток, както и сътрудничеството между криминалните структури от страните в Югоизточна Европа.
- български граждани, пребиваващи на територията на държавите-членки, замесени в трансгранична престъпна дейност – основно трафик на наркотици, трафик на жени с цел сексуална експлоатация, фалшифициране на пари и други платежни средства, превенция на международни терористични действия, незаконен трафик и търговия с жени с цел сексуална експлоатация.
- командированите в София служители за връзка от тези страни.
- двустранни споразумения за оперативно полицейско сътрудничество.
- установени партньори и установени работни отношения.

¹ През 2005 г. няма изпратени съобщения, отнасящи се до изпиране на пари. Единствената обменена информация по изпирането на пари е бил изпратеният от Европол въпросник и съответно отговорът, изпратен на Европол.

5.2. ОПРЕДЕЛЕНИЕ ЗА ИНФОРМАЦИЯ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИ ДАННИ

В българското законодателство няма общовалидно правно определение за „информация“ и „данни“. Специфичната им правна употреба се ограничава до три термина, а именно: „лични данни“, „обществена информация“ и „класифицирана информация“:

- Лични данни — съгласно Закона за защита на личните данни — означава всяка информация, отнасяща се до физическо лице, което е идентифицирано или може да бъде идентифицирано пряко или непряко чрез идентификационен номер или чрез един или повече специфични признаци
- Обществена информация — съгласно Закона за достъп до обществена информация — означава всяка информация, свързана с общественния живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на държавните институции и местните власти.
- Класифицирана информация — съгласно Закона за защита на класифицираната информация — означава информацията, представляваща държавна или служебна тайна, както и чуждестранната класифицирана информация.

Що се отнася до нивата на чувствителност, Законът за защита на класифицираната информация урежда въпроса за нивата на класифицираната информация, които — според таблицата за съответствие на Европол — съответстват на нивата, възприети от Европол. Класифицирана информация може да се предава на Европол при строго спазване на съответните специфични процедури, включително разпоредбите на Европейското законодателство. Нивата на класификация са следните:

- „ЗА СЛУЖЕБНО ПОЛЗВАНЕ“ — Европол Restricted
- „Поверително“ — Европол Confidential
- „Секретно“ — Европол Secret
- „Строго секретно“ — Европол Top Secret.

В член 4 от Конвенцията за Европол е предвидено задължението на националните звена да предоставят на Европол информация и разузнавателни данни с изключение на три положения, а по-точно:

- когато съществува риск от „увреждане на основни национални интереси“,
- когато съществува риск от „излагане на опасност резултата на текущо разследване или безопасността на лица“,

- когато съществува риск от „включване на информация, която е свързана с организацията на специфични разузнавателни дейности в областта на националната сигурност“.

Досега не е имало случаи на позоваване на горните изключения.

5.3. НАЦИОНАЛНО ЗВЕНО „ЕВРОПОЛ“

В съответствие с член 129 от Правилника за прилагане на Закона за МВР, в ДМОПС е създадено Национално звено „Европол“, което има статут на отдел и е разделено на две звена. В него работят 10 служители, оборудвани с компютри, средства за установяване на контакт с дирекциите и службите на МВР и сигурна комуникационна връзка с Европол.

НЗЕ е единственият орган, компетентен да предоставя и получава данни и информация от Европол. Той организира и координира непрекъснатото подаване на криминално-разузнавателна информация и данни на Европол в съответните случаи. Звеното зависи от информацията, осигурявана от другите компетентни органи в системата на МВР и извън нея.

5.4. ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА И АНАЛИТИЧНИЯ КАПАЦИТЕТ НА ЕВРОПОЛ

Много трудно е да се оцени използването на АРФ от българските правоприлагащи органи поради факта, че към момента на оценката България все още не е член на Европол. Според предоставената информация обаче българското НЗЕ винаги подава информация, независимо дали тя представлява интерес за България. Обменът на информация и участието на НЗЕ в работата по АРФ, които са от интерес за Българи, със сигурност са приоритетна задача.

Освен това, независимо от броя на АРФ, НЗЕ предава информация и по искане на Европол или на отделна държава-членка. Информация се предоставя от всички правоприлагащи органи, а когато бъде разкрита подходяща информация, се преминава към включването ѝ в АРФ.

Към момента не всички АРФ представляват интерес за българските правоприлагащи органи, тъй като някои от тях се отнасят за трансгранични престъпления, които не са присъщи за страната, или защото няма български граждани, замесени в извършени на територията на ЕС престъпления. Във всеки момент, когато българските правоприлагащи органи установят интерес към текущо разследване по дадени АРФ, НЗЕ е готово да се включи активно и да обменя информация.

5.5. СХВАЩАНЕ ЗА СТОЙНОСТТА НА ЕВРОПОЛ

По време на оценката България все още не членува в Европол и, следователно, един от най-важните въпроси е бъдещото ѝ пълноценно интегриране в механизма за сътрудничество с Европол. Все пак вече има примери за това как участието на Европол е привнесло „добавена стойност“ към дейността на българските правоприлагащи органи въз основа на споразумението за сътрудничество, по-конкретно при разкриването на международни престъпни мрежи за производство и разпространение на фалшифицирана европейска валута и противодействие на трафика на хора от България към Европа.

Мнението на българските правоприлагащи органи е, че Европол е най-полезната европейска организация на държавите-членки за координация и противодействие на международната организирана престъпност. Що се отнася до оперативния обмен на информация, сътрудничеството с Европол се доказва като водещ канал в това направление поради ясните си процедури и поради навременността и прецизността на подаваната информация. От основно значение е и осигуряването на достатъчно добро ниво на защита на информационния обмен. Провеждането на съвместни разследвания е един от бъдещите приоритети в работата на НЗЕ-България. Засиленото международно полицейско сътрудничество и провеждането на съвместни операции, насочени към разкриването на престъпни групи, контролирани доставки и други дейности, осъществявани с финансова подкрепа, контролирани и координирани от Европол, се считат за единствено ефективно средство за противодействие на трансграничната организирана престъпност. Следователно, цялостната оценка на качеството на информацията показва много добри резултати и през следващите години се очаква сътрудничеството в тази област да се засили, като се включат повече на брой дейности и държави-членки.

6. ОЦЕНКА ОТ ЕКСПЕРТНИЯ ЕКИП

6.1. Въведение

6.1.1. Република България заема площ от 110 910 кв. км. Сухоземните ѝ граници са с обща дължина 1808 км и са със следните държави: Гърция (494 км), Бивша югославска република Македония (148 км), Румъния (608 км), Сърбия (318 км) и Турция (240 км). Бреговата ивица на България е 354 км. Държавната столица е София, която има около 1,1 милиона жители от общо 7,3 милиона население на страната¹. Страната се администрира централно и е разделена на 28 области².

6.1.2. Оценката на България се проведе между 18 и 20 април 2007 г. Екипът за оценка се срещна с представители на Министерството на вътрешните работи, Национална служба „Полиция“, Национална служба „Сигурност“, Върховна касационна прокуратура, Агенцията за финансово разузнаване и Агенция „Митници“. При посещението в областната дирекция „Полиция“ в Пловдив беше осигурена информация за работата на полицията на регионално равнище и сътрудничеството ѝ с централните органи.

Екипът разгледа внимателно международния обмен на информация и разузнавателни данни с Европол и другите държави-членки, но също така взе под внимание националното сътрудничество, промените в административната и практическата работа, обменът и съвместното ползване на данни и разузнавателна информация между различните институции, отдели и служби, участващи в борбата срещу международната и организираната престъпност и тероризма в България.

Графикът на посещенията беше съгласуван с Генералния секретариат и българските органи, благодарение на което бяха проведени срещи с голям брой ключови служби и експерти в оценяваната област. В резултат на представянията и дискусиите по свързаните с оценката теми екипът за оценка получи обща представа за българските правоприлагащи структури и организации, като обърна специално внимание върху обмена на информация и разузнавателни данни на национално и международно равнище.

¹ по данни от 2007 г.

² Благоевград, Бургас, Добрич, Габрово, Хасково, Кърджали, Кюстендил, Ловеч, Монтана, Пазарджик, Перник, Плевен, Пловдив, Разград, Русе, Шумен, Силистра, Сливен, Смолян, София, София-град, Стара Загора, Търговище, Варна, Велико Търново, Видин, Враца и Ямбол.

RESTREINT UE

DECLASSIFIED

По време на посещението на екипа за оценка българските правоприлагащи и други органи проявиха голяма откритост. По-конкретно, съществена подкрепа беше осигурена от различни отдели на НСП и други служби.

6.2. Общи бележки

България се присъедини към Европейския съюз на 1 януари 2007 г. и е в процес на приемане за пълноправен член на Европол. Във връзка с поетите в процеса на преговорите и присъединяването ангажименти и задължения се забелязват, *inter alia*, сравнително нови промени в законодателството, последвани от създаването на организационни структури и съответната подготовка. Ето защо, поради споменатите по-горе ограничения, оценката на сътрудничеството на България с Европол не беше завършена.

Въпреки това България продължава да укрепва организационната и логистична рамка за ефикасна работа на полицията и в резултат на проведените през 2006 г. реформи в МВР са създадени специализирани звена и агенции за борба с тежката, международната и организираната престъпност. Същевременно България полага големи усилия за установяването на модерни и ефикасни структури за международно полицейско сътрудничество и обмен на информация. Готовността и ангажираността за осигуряване на този процес, както и за това България да стане ефективен и надежден партньор на Европол и останалите държави-членки, бяха потвърдени от ръководството на МВР, НСП и другите служби и отдели, посетени по време на мисията за оценка.

6.3. Вътрешна организация на обмена на информация

6.3.1. Националното законодателство в сферата на борбата с организираната престъпност е актуализирано наскоро. Особено положително е обединяването на отделните полицейски служби в единна национална служба „Полиция“ под ръководството и надзора на главния секретар на МВР. Тази наскоро осъществена реформа в структурата на МВР създава на структурно равнище няколко предимства за обмена на информация и разузнавателни данни между правоприлагащи органи в България и с международните партньори, сред които и Европол.

Създаването на централни ГДБОП, ГДППООРП, ГДПП и ДМОПС в централните полицейски структури следва да се разглежда като ефективен инструмент за насърчаване на координирането на усилията на национално и, съответно, международно равнище. Въпреки че в краткосрочен план това обединяване може да доведе до някои проблеми по отношение на тяхната цялостната реализация и безпрепятствено функциониране, то благоприятства пълноценното споделяне на информация, разузнавателни данни и бази данни между трите съставни части на правоприлагащата общност, получена в резултат на обединението. Този процес позволява, или в близко бъдеще би позволил, по-ефикасно оползотворяване на „усилията за разследване“ за подобряване на международното сътрудничество.

Специализираната дирекция „Координация и информационно–аналитична дейност” в МВР гарантира, че при новата структура на МВР работата на правоприлагащите органи е осигурена с разузнавателна информация, тъй като тази дирекция осъществява обмена и разпространението на информация в дирекциите и извършва анализ на централно ниво. Всяка централна и регионална дирекция разполага с отдел за координация, информация и анализ. Сходството на централната структура, която е компетентна да извършва анализи, със структурата на отделните дирекции улеснява сътрудничеството и обмена на информация. Трябва обаче да се отбележи, че според предоставената от МВР организационна схема в ГДПП няма подразделение за координация, информация и анализ. Ако това е наистина така, препоръката е да се създаде такова подразделение.

Структурата на регионалните дирекции, действащи на територията на страната, е аналогична на централната структура на главните дирекции на НСП, което улеснява информационния поток и координацията.

Тежките форми на организираната престъпност, които са основен приоритет за българските правоприлагащи органи, съответстват на работната програма на Европол, както и на констатациите в оценката на заплахите от организирана престъпност.

6.3.2. В МВР е създаден и функционира централен полицейски регистър (ЦПР). Тази система, в която са централизирани базите данни на интегрираната полицейска информационна система (ИПИС), позволява да се регистрират субектите, което се разследват в страната, информация за полицейските разследвания, лица с полицейски досиета и данни за полицейски действия. Всички структурни звена в полицията имат достъп до данните в системата.

В близко бъдеще предстои да бъде внедрена нова система на централно и регионално равнище за целите на оперативния анализ. Тази система ще даде възможност да се централизира не само информацията по основните заподозрени лица, но и обработването и съхраняването на всички разузнавателни данни, събрани от страната по текущи дела за организирана престъпност и тероризъм. По време на посещението се каза, че системата е в процес на акредитация. Достъпът до нея ще става посредством криптиращи устройства. Въвежданите данни и източникът на информация ще се оценяват по системата 4x4. Като функция на системата е разработен модул, който позволява да се визуализират обектите и връзките между тях.

6.3.3. ДМОПС и съответно НЗЕ имат достъп до всички централни бази данни. Командираните в Европол служители за връзка обаче нямат пряк достъп до полицейските бази данни и следователно не могат да правят търсения пряко, а трябва да разчитат на работата на НЗЕ в София.

Освен това ДМОПС разполага със собствена база данни, която сверява цялата информация, обменяна по каналите на Европол и Интерпол, като открива и предотвратява препокриване и дублиране на усилията. Обменът на информация, осъществяван по двустранни канали (чрез командираните в България чуждестранни служители за връзка и българските служители за връзка в чужбина) не се регистрира централно и не се проверява, което създава известна предпоставка за дублиране и препокриване. Този аспект на работата може да бъде усъвършенстван.

6.3.4. НСС развива добро сътрудничество с полицията в борбата с тежките форми на организираната престъпност и тероризма. НСС поддържа собствена база с криминална данни, но без да осигурява пряк достъп на други правоприлагащи органи, нито пък тя разполага с пряк достъп до криминалната база данни на полицията. В НСС е създадено специално звено за насърчаване на международното сътрудничество, което чрез НЗЕ активно участва в обмена на информация с Европол и държавите-членки. Въпреки активното участие на НСС в проекти на Европол и в обмена на информация с държавите-членки, тя не получава редовно аналитични продукти от Европол¹.

¹ Въпреки това, при новата структура на МВР, чиято задача е да се определят ясно всички функции на структурните звена на МВР и да се избегне всякакво дублиране и припокриване, някои компетенции на НСС са прехвърлени на други служби, по-специално — на ГДБОП. В резултат на това намаля обемът на обменяната между НЗЕ и НСС информация. Все пак трябва да се подчертае, че цялата аналитична, стратегическа и оперативна информация, касаеща компетенциите на НСС, се предоставя редовно.

6.3.5. Мнението на всички представители на посетените ведомства е, че сътрудничество и обменът на информация между НСП и останалите органи, които не отговарят пряко за криминалното разследване, т.е. НАМ и АФР, са отлични. Следва да се отбележи, че нито НАМ, нито АФР имат правомощия за разследване на престъпления в България. Съществуват няколко споразумения между полицията и други ведомства, които действат въз основа на редица инструкции, касаещи междуведомственото взаимодействие. В МВР има по един служител за връзка от НАМ и АФР.

Представителите на НАМ и АФР нямат пряк достъп до полицейските бази данни. Следователно, възможностите за по-широка употреба на съхраняваните данни и информация са малко ограничени. Накрая, липсва единен достъп до различните бази данни за работа с криминалните разузнавателни данни. Поради това операторите са принудени да търсят в различни бази данни и да правят множество справки, за да съберат цялата имаща отношение към случая информация, съхранявана в различните бази данни. Въпросните ведомства могат да се обърнат към НСП с молба за справка в нейните бази данни, а същото се отнася и за НСП, която може да се обърне към НАМ за информация, която се съхранява в системата БИМИС на митническата администрация.

Единственото изключение е при работата по случаи, свързани с наркотици, понеже за работата по тях се формират съвместни екипи между НАМ и ГДБОП към МВР. Когато участва в такъв екип, служителят от митническата администрация има достъп до полицейските бази данни, а представителят на МВР има достъп до митническите бази данни. Тези екипи за борба с наркопрестъпленията осъществяват и контролирани доставки под надзора на ВКП.

Обменът на класифицирана информация между полицията и други ведомства се осъществява по куриер. НАМ извършва анализи на стратегическо и оперативно ниво. Резултатите от тези анализи се изпращат и на ГДБОП към МВР.

По време на посещението представителят на НАМ заяви, че редовно получават доклади от Европол и по ОСТА. НАМ и АФР също са обменяли информация с Европол, непряко чрез НЗЕ. Една конкретна възможност за усъвършенстване, посочена от НАМ, е свързана с липсата на обратна информация за положителните резултати, постигнати благодарение на сътрудничеството и обмена на информация с Европол и държавите-членки.

Към момента между АФР и ДМОПС към МВР не се води структуриран диалог за определяне подхода на България към АРФ „Sustrans“ на Европол, във връзка с редовното изготвяне на доклади за съмнителни транзакции с оглед бъдещото пълноправно членство в Европол. Статистическите данни, предоставени от АФР по време на посещението, всъщност показват много голям брой на съмнителните транзакции, предадени на прокуратурата за наказателно разследване. В този контекст АФР следва да подобри сътрудничеството си с Европол и да се възползва повече от продуктите на Европол в това отношение (АРФ „Sustrans“ като увеличи своя принос по този АРФ).

АФР провежда оперативен и стратегически анализ в рамките на своята компетентност. Макар понякога да работят в съвместни екипи с полицията, добре би било да се създаде съвместен аналитичен център, в който договорените приоритети да се анализират в съответствие с националното им значение съгласно оценката на заплахата от организираната престъпност.

6.3.6. По принцип е установено добро сътрудничество между полицията и съдебните органи. България има най-много прокурори на глава от населението от всички държави-членки на ЕС, като общият брой на прокурорите в страната е 1721, в т.ч. 1545 действащи и 176 вакантни места. Прокуратурата е установила сътрудничество с Евроюст като е командировала прокурор в централата на Евроюст. До вземане на съответното решение от Съвета, Европейската конвенция от 2000 г. относно правната взаимопомощ все още не се прилага за България, но решението на Съвета от 2002 г. относно екипите за съвместно разследване вече се прилага.

Положителна придобивка представлява създаването в рамките на ВКП на отдел за международно сътрудничество със специализирани прокурори, които да работят по делата, свързани с международно сътрудничество. Тази централизирана структура позволява бърз отговор на исканията, отправени от чуждестранни съдии. Това свидетелства за подновено внимание към механизмите за международно сътрудничество и за необходимостта от интегриране на каналите за полицейско сътрудничество с тези на съдебната власт.

Информацията и разузнавателните данни, събрани от полицията извън досъдебната фаза, могат да се обменят безпроблемно с Европол и други партньори. От момента обаче в който въз основа на *notitia criminis* започне досъдебно разследване, прокурорът е този, който решава как да се използва и разпространява информацията, като в неговите правомощия е да постави ограничения върху данните, предоставяни на Европол и по другите канали за международно сътрудничество. Поради това изключително важно е ВКП, като надзираващ орган по всички наказателни дела в страната, да е напълно осведомена за развитието на проектите по АРФ на Европол и да поддържа тесни контакти с ДМОПС и НЗЕ.

Важно е също така прокурорите да познават добре правната рамка на Европол, особено по отношение на сложната рамка на АРФ, чиято платформа за сътрудничество е по-различна от двустранния и многостранен обмен на информация по време на работата по наказателни дела. Рамката на АРФ позволява информацията и разузнавателните данни, събрани по време на разузнавателните операции и криминалните разследвания, да се споделят изцяло между всички участници с цел да се оформи пълна картина на престъпните групи с участието на повече от две държави-членки на ЕС.

По време на посещението във ВКП представител на службата заяви, че изборът на канал за сътрудничество зависи от естеството на делото и самостоятелната оценка, направена от прокурора и разследващите лица. При този подход е възможно да се придаде прекалено голямо значение на двустранното сътрудничество, което в краткосрочен план може да изглежда по-бързо и по-ефективно в сравнение с многостранното споделяне на информация, което е по-комплексен и сложен процес, но позволява по-добро разкриване и насочване на усилията към всички разклонения на международните престъпни мрежи.

6.3.7. Имайки предвид местните условия, трябва да се отбележи, че като цяло регионалните полицейски служби поддържат добро сътрудничество на международно ниво, в т.ч. сътрудничество с Европол. Сътрудничеството обаче се осъществява отделно за всеки случай и главно без възможност за пряк достъп от страна на регионалните служби до централните полицейски бази и до базите данни на другите национални компетентни служби, каквато е например НСС. Регионалните полицейски органи не разполагат със сигурна система за електронна връзка помежду. Връзката между тях се осъществява посредством конвенционални средства.

Що се отнася до сътрудничеството с Европол, неговите продукти от рода на аналитичните доклади, съдържащи оперативна информация, не се разпространяват широко сред местните български правоприлагащи органи.

6.4. Външен обмен на информация

6.4.1. Като цяло трябва да се отбележи, че българските органи работят по множество проекти, които целят засилване на вътрешното и международното сътрудничество. В това отношение експертите отбелязват явна готовност за спазване на стандартите на ЕС.

6.4.2. По време на мисията експертите бяха информирани, че българските правоприлагащи органи прилагат специфични критерии по отношение на избора на подходящ комуникационен канал за международно сътрудничество. Изглежда обаче, че все още липсва достатъчно добро управление на информацията по отношение на критериите за избора на международния канал (Европол, Интерпол, SECI или служителите за връзка). В резултат на това изглежда, че политиката за международно сътрудничество на българските правоприлагащи органи се характеризира от подход, при който решенията се вземат поотделно за всеки отделен случай. Наблюдава се и дисбаланс в използването на каналите на Европол и Интерпол. По-конкретно, по канали на Интерпол българските органи обработват над 50 000 заявки годишно, докато по канала на Европол се обработват едва около 500.

6.4.3. Експертите от екипа отбелязаха още и предпочитание на българските органи към двустранното сътрудничество. Например, когато е възможно, НСП е склонна да предпочете двустранното международно сътрудничество. Този подход е прагматичен и в много случаи ефективен за идентифициране, задържане и осъждане на престъпници, действащи в България. Двустранният подход обаче не позволява да се види цялостно явлението на транснационалната престъпност в регионален или глобален аспект, което пък е необходимо за пресичането на сложните престъпни мрежи, действащи в няколко страни. Ето защо, когато се преразглежда политиката за участието на България в АРФ на Европол, се препоръчва да се вземат под внимание целите за разкриването на международни престъпни мрежи и за установяването на многостранни форми за международна координация.

6.4.4. България е сключила множество споразумения за двустранно сътрудничество и има добре развита мрежа от служители за връзка. Въпреки това обаче в ДМОПС няма определена точка за контакт за работа по заявките, подадени от командированите в чужбина български служители за връзка, нито от командированите в България чуждестранни служители за връзка. А и информацията, обменяна от тях с другите структури на МВР, не постъпва систематично в ДМОПС.

6.5. ЕВРОПОЛ

6.5.1 Като цяло оценката на сътрудничеството на българските органи с Европол е положителна. Българските органи — НСП, НАМ, АФР и ВКП — ценят високо обмена на информация чрез каналите на Европол и определят сътрудничеството като отлично. Създаването на НЗЕ (включително човешки ресурси, ИТ оборудване, помещения) е голямо постижение, особено като се вземе предвид фактът, че след влизането в сила на споразумението за сътрудничество между Европол и България е установена една единствена точка за контакт. Следователно, всички аспекти, свързани с организацията на звеното, са осъществени през последните година и половина. Самото НЗЕ е добре структурирано в рамките на ДМОПС, което обединява Интерпол и бъдещия отдел „Sirene“, с което се гарантира координирането на информационния обмен в рамките на международното полицейско сътрудничество. Има обаче възможност за още подобрения, особено след влизането в сила на Конвенцията за Европол и нейните протоколи, при което България ще стане пълноправен член на Европол.

6.5.2. Аналитичната подкрепа на Европол се възприема като ползотворна, както и аналитичните материали на европейско равнище. Материалите, подавани в Европол, примерно, във връзка с доклада за оценката на заплахата от организирана престъпност (*ОСТА*), се обработват централно. Въпреки това, би било добре да се подобри осведомеността на българските правоприлагащи органи по отношение, например, на използването на АРФ на Европол, както и на бъдещата работа с информационната система на Европол (*EIS*). Екипът отбелязва още съществено намаляване на обменената с Европол информация между 2005 и 2006 г., по-специално по трафика на хора, трафика на наркотици, незаконната имиграция и тероризма (вж. 5.1.).

6.5.3. България участва в няколко АРФ на базата на оперативното споразумение, подписано през 2003 г. Нивото на сътрудничество на България е различно по различните АРФ. В някои случаи то се счита за отлично, докато в други следва да се подобри. Например, подаването на информация за АРФ „Марица“ е отлично и като качество, и като количество, докато приносът към АРФ „Соя“ е намалял значително през 2006 и 2007 г. Възможни са различни обяснения за намаленото подаване. Една от посочените по времена посещения причини беше, че други участници в АРФ са решили да преминат към двустранно сътрудничество, поради което България е била принудена също да премине към същия подход, или че се е променило самото криминално явление.

RESTREINT UE

По време на мисията експертите отбелязаха, че информацията, подавана към АРФ и информационната система на Европол, не се оценява систематично съгласно член 11 от Акта на Съвета от 3 ноември 1998 г., с който се определят правилата за работа по аналитичните файлове на Европол, с което се затруднява оценката на надеждността на източника и валидността на информацията.

В няколко случая участието на България в АРФ е било отбелязано като по-скоро реактивно, отколкото проактивно. С други думи, на заявките за информация е отговорено, но от България няма отправени заявки и указания. Това вероятно е резултат от сегашния статут на България и когато тя стане пълноправен член на Европол, броят им е вероятно да се увеличи. В някои случаи е имало забавяне на отговора на постъпила заявка от Европол или друг партньор по АРФ.

Участието на България в АРФ на Европол следва да бъде преоценено в светлината на пълноправното членство в Европол. Например, България в момента участва в АРФ „Corper“ по албанските престъпни групи, АРФ „ЕЕОС“ по руските криминални групи и АРФ „Mustard“ по трафика на хероин, осъществяван към ЕС от турски наркотрафиканти. По време на оценката българските органи заявиха, че през следващия период те ще се включат в 12 АРФ, което се подчертава като много положителен сигнал и подход. При вземането на такова решение обаче националните власти трябва да са наясно с потребностите и способностите за редовно подаване на информацията за АРФ.

6.5.4. По отношение на организационните аспекти екипът отбелязва, че засега основните български компетентни правоприлагащи органи и съответните ведомства (а именно НСС, Агенция „Митници“ и ЗФР) нямат представител в НЗЕ, т.е. там няма командирован от тях служител.

Засега българските служители за връзка с Европол в Хага нямат достъп до националните бази данни, което би ускорило информационния обмен.

7. ОБЩИ ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ ОТ ЕКСПЕРТНИЯ ЕКИП

Най-напред трябва още веднъж да се подчертае, че България се присъедини наскоро към ЕС и все още предстои да стане пълноправен член на Европол (вероятно през лятото).

Следователно, не беше възможно да се оцени нивото на информационния обмен и участие на българските правоприлагащи органи в работата на Европол в контекста на държава-членка, а само като асоцииран член. Например, България предоставя информация за различни АРФ с различна степен на ангажираност и сътрудничество и за нея би било добре да се възползва от стойността, която може да добави Европол. Тя обаче не е в положение да управлява развитието на такива проекти и поради това е възможно интересът към подобрене да се окажи занижен.

Въпреки това, общото впечатление на екипа за оценка е, че България напълно съзнава нарастващите отговорности, произтичащи от присъединяването ѝ към ЕС. В оценката ясно се подчертават усилията, които МВР и ДМОПС полагат за това в сравнително кратък срок да се осигурят ефективно работещи системи за информационен обмен. България е приела и въвела необходимите правни инструменти (макар някои от тях да са приети едва преди няколко месеца), структури (последната реформа в МВР през май 2006 г.), квалифициран персонал и ресурси за сътрудничество с европейските си партньори. Същевременно България полага големи усилия за укрепването на своите полицейски структури и увеличаването на обмена на информация както във вътрешно, така и в международно отношение.

Все още обаче има недостатъци по отношение на началната подготовка, например недостатъчната езикова подготовка на служителите с по-нисък ранг и на местно ниво за работа с определени продукти на Европол. Същото се отнася и за познаването на продуктите на Европол и ползата от работата с него, липсата на служители, командировани в ДМОПС от други сродни служби, липсата на достъп на служителите за връзка в Европол до националните бази данни и липсата на яснота в управлението и ползването на различните канали за сътрудничество.

Въз основа на констатациите, направени в настоящия доклад, екипът за оценка счита за необходимо да направи следните препоръки:

7.1. ЗА БЪЛГАРИЯ

7.1.1. Относно ДМОПС:

- Да се обмисли възможност за създаване, вероятно в структурите на ДМОПС, на отделно специализирано звено, което да обработва двустранните заявки за полицейско сътрудничество, както и заявките от служителите за връзка, и да обогатява базите данни на ДМОПС, като регистрира централно обменената по двустранни канали информация (Вж. 3.1.3., 6.3.3. и 6.4.4.)
- Да се обмисли възможност за приемане на комуникационен план/стратегия за всички служби на НСП, за да се информират всички полицейски служители за възможностите, предлагани от ДМОПС и службите, с които тя работи, т.е. НЗЕ, НЦБ „Интерпол“ и „Sirene“ (Вж. 6.5.2.)
- Да се обмисли възможност за по-нататъшно разширяване на многостранния подход за международно полицейско сътрудничество, вместо да се разчита главно на двустранния подход (Вж. 6.3.6. и 6.4.3.).

7.1.2. Относно аналитичния капацитет в рамките на НСП:

- Да се обмисли възможност за създаване на отделно подразделение за координация, информация и анализ в структурата на ГДГП, както е в ГДБОП и ГДППООРП към МВР (вж. 6.3.1.)
- Да се обмисли дали не са необходими допълнителни стъпки за своевременно въвеждане на новата система за оперативен анализ, централно и регионално, което би позволило по-добра координация и сътрудничество на национално и международно равнище. Очаква се информационният поток към Европол да се увеличи след пълното въвеждане на системата (Вж. 6.3.2.).

7.1.3. Относно критериите за избор на канали за международно полицейско сътрудничество:

- Да се обмисли възможност за разработване на насоки за всички дирекции на НСП относно критериите за избор на канали за международно полицейско сътрудничество и да се повиши осведомеността на всички дирекции, в т.ч. и на регионално ниво, за тяхното прилагане (Вж. 6.4.2.).

7.1.4. Относно НЗЕ и служителите за връзка в Европол:

- Да се обмисли възможност да се осигури на служителите за връзка, командировани в Европол, пряк достъп до полицейските бази данни, за да могат да правят справки пряко и да се повиши скоростта на международния обмен на информация, като се използва каналът на Европол (вж. 6.3.3. и 6.5.4.)

RESTREINT UE

- Да се обмисли възможност за командироване в НЗЕ на служители от съответните национални органи, за да се подобри многоведомственият подход и достъпът до съответните им бази данни, както и за установяване на сигурна електронна мрежа, позволяваща бърз обмен на информация в електронен формат (Вж. 3.2.4., 6.3.5. и 6.5.4.)
- Да се обмисли дали не е подходящо да се създаде механизъм, който позволява пряк обмен на информация между регионалните полицейски структури и Европол по спешни оперативни въпроси на разследването, както е предвидено в Датския протокол (вж. 2.1.3.)
- Да се въведе и систематично да се използва системата за оценка на източника и информацията с произход от България, в съответствие с член 11 от Акта на Съвета от 3 ноември 1998 г., с който се определят правилата за работа по аналитичните файлове на Европол (вж. 6.5.3.).

7.1.5. Относно българския принос към информационната система на Европол:

- Да се обмисли възможност за разработване на обща стратегия на национално равнище относно българския принос към информационната система на Европол в контекста на пълноправното членство в Европол и увеличаването на този принос (вж. 6.5.2.).

7.1.6. Относно аналитичните работни файлове (АРФ):

- Да се обмисли възможност за преоценка на участието на България в АРФ на Европол в контекста на пълноправното членство в Европол и увеличаване на приноса към АРФ, както и за разработване на всеобхватна стратегия, приложима за различните служби и структури на МВР, по отношение на участието в различни АРФ (вж. 6.5.2. и 6.5.3.)
- Във връзка с АРФ „Sustrans“, да се обмисли възможност за разработване на структурирана политика между АФР и ДМОПС към МВР за определяне на подхода на България към този АРФ за редовно предоставяне на доклади за съмнителни транзакции, в контекста на бъдещото пълноправно членство в Европол (вж. 6.3.5.)
- Да се обмисли дали НСП да не подава редовно обратна информация за резултатите от информацията, подадена от другите служби във връзка с международното сътрудничество, и по-специално на НСС, НАМ и АФР (вж. 6.3.7. и 6.5.2.).

7.1.7. Относно осведомеността:

- Да се осигури пълна осведомеността на прокурорите, НСС и оперативните подразделения на НСП по отношение на проектите (главно АРФ) и продуктите на Европол посредством структурирана програма за повишаване на осведомеността, която да се изпълнява систематично (Вж. 6.3.4., 6.3.6., 6.3.7. и 6.5.2.).

7.2. ЗА ЕВРОПОЛ

7.2.1. Да се обмисли възможност за подпомагане на дейностите за по-нататъшно обучение на служителите на българските правоприлагащи органи, както и предоставяне на помощ за дейности, извършвани от други органи, напр. Европейския полицейски колеж (CEPOL), TAIEX (вж. 6.5.1.).

7.3 ЗА ДРУГИТЕ ДЪРЖАВИ-ЧЛЕНКИ

7.3.1. Държавите-членки, които разполагат с центрове за техническо и/или научно усъвършенстване, при възможност и необходимост насърчават всички подходящи мерки за сътрудничество с най-малко развитите държави-членки (вж. 7).

ПРОГРАМА ЗА ПОСЕЩЕНИЯТА

18.04.2007 (сряда)

- 8:30 – 9:15 Среца в Министерството на вътрешните работи (МВР).
Представяне на програмата за настоящата мисия.
Екипът ще бъде посрещнат от заместник-министъра, директора на Национална служба „Полиция“, директора на Национална служба „Сигурност“, директора на Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“, директора на Главна дирекция „Гранична полиция“, заместник-директора на ДМОПС.
Представяне от главния секретар на МВР на правната рамка, структурата, функциите, дейността и компетенциите на МВР.
Представяне от директора на Национална служба „Полиция“ на правната рамка, структурата, функциите, дейността и компетенциите на Национална служба „Полиция“.
- 9:15 – 9:40 Пътуване до Национално звено „Европол“ (НЗЕ)
- 9:50 – 10:20 Представяне от заместник-директор на ДМОПС на правната рамка, структурата, функциите, дейността и компетенциите на ДМОПС. Дискусия.
- 10:50 – 11:10 Среца със служителите на НЗЕ.
- 11:10 – 13:30 Представяне от директора на Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ (ГДБОП) на правната рамка, структурата, функциите, дейността и компетенциите на ГДБОП. Дискусия.
Представяне от директора на дирекция „Координация и информационно-аналитична дейност“ (КИАД) в МВР на правната рамка за използването на базите данни, администрирането на мрежите, използвани от звената на МВР за обмен на информация с Европол.
- 13:30 – 14:30 Обяд
- 15:00 – 17:00 Посещение в Главна дирекция „Гранична полиция“ (ГДГП) и Главна дирекция „Противодействие на престъпността, опазване на обществения ред и превенция“ (ГДППООРП)
Представяне от директора на ГДГП на правната рамка, структурата, функциите, дейността и компетенциите на ГДГП. Дискусия.
Представяне от директора на Главна дирекция „Противодействие на престъпността, опазване на обществения ред и превенция“ (ГДППООРП) на правната рамка, структурата, функциите, дейността и компетенциите на ГДППООРП.
- 19:00 – 20:00 Вечеря с домакин — заместник-министъра на вътрешните работи

19.4.2007 (четвъртък)

- 8:30 – 10:00 Пътуване до Областна дирекция „Полиция“ (ОДП) Пловдив.
- 10:00 – 12:00 Представяне от заместник-директора на ОДП. Дискусия.
- 12:00 – 13:00 Обяд
- 13:30 – 15:30 Пътуване до София
- 16:00 – 17:30 Посещение в Агенция „Митници“ и Агенцията за финансово разузнаване (АФР). Представяне от АФР към Министерството на финансите (МФ) на правната рамка, структурата, функциите, дейността и компетенциите на тези звена в областта на обмена на информация с Европол и държавите-членки
Представяне от Агенция „Митници“ към МФ на правната рамка, структурата, функциите, дейността и компетенциите на Агенцията.
Дискусия.
- 19:00 – 20:00 Вечеря

RESTREINT UE

20.4.2007 (петък)

8:30 – 9:00	Пътуване до Върховна касационна прокуратура (ВКП).
9:30 – 10:30	Представяне на ВКП.
10:30 – 11:00	Пътуване до Национална служба „Сигурност“ (НСС)
11:00 – 12:30	Представяне от директора на НСС на правната рамка, структурата, функциите, дейността и компетенциите на НСС. Дискусия.
13:00 – 14:00	Обяд
14:00	Отпътуване за летище „София“ съобразно разписанието на полетите на членовете на екипа.

DECLASSIFIED

СПИСЪК НА ЛИЦАТА, С КОИТО СА ПРОВЕДЕНИ СРЕЩИ**МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ (МВР)**

г-н Румен Петков – министър на вътрешните работи
г-н Бойко Коцев – заместник-министър
г-н Илия Илиев – главен секретар
г-н Венцислав Ангелов – дирекция „Координация и информационно-аналитична дейност“, началник на отдел „Централни информационни фондове“
г-н Валентин Велков – дирекция „Координация и информационно-аналитична дейност“, началник на сектор „Информационни технологии“
г-жа Боряна Ботева – дирекция „Международно сътрудничество“ на МВР
г-жа Дора Згуровска – български служител за връзка в Европол

НАЦИОНАЛНА СЛУЖБА „ПОЛИЦИЯ“ (НСП)

г-н Валентин Петров – директор на Национална служба „Полиция“

ДИРЕКЦИЯ „МЕЖДУНАРОДНО ОПЕРАТИВНО ПОЛИЦЕЙСКО СЪТРУДНИЧЕСТВО“ (ДМОПС)

г-н Румен Гълев – дирекция „Международно оперативно полицейско сътрудничество“, заместник-директор
г-н Любомир Гледжарски – ръководител на Национално звено „Европол“ (НЗЕ)
г-н Явор Габровски – ръководител на сектор „Оперативно подпомагане на съвместните екипи за разследване и анализ на информацията“ към Национално звено „Европол“
г-жа Оля Михайлова – експерт, Национално звено „Европол“
г-жа Ваня Къркеланова – експерт, Национално звено „Европол“
г-жа Слава Стефанова – експерт, Национално звено „Европол“
г-жа Кремена Ненова – експерт, Национално звено „Европол“
г-н Любослав Гащаров – експерт, Национално звено „Европол“
г-жа Иванка Несторова – експерт, Национално звено „Европол“

ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „БОРБА С ОРГАНИЗИРАНАТА ПРЕСТЪПНОСТ“ (ГДБОП)

г-н Ваньо Танов – директор на Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“
г-н Антоний Странджев – заместник-директор на Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“
г-н Валентин Николов – заместник-директор на Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“
г-н Петър Владимиров – началник на отдел „Координация и информационно-аналитична дейност“
г-н Васко Гочев – началник на отдел „Контрабанда“
г-н Станимир Флоров – началник на отдел „Наркотици“
г-н Пантелей Панов – началник на сектор „Противодействие на организираната престъпност“ към отдел „Икономическа престъпност“
г-н Тони Мицев – началник на сектор „Фалшификации“
г-н Добромир Дочев – началник на сектор „Трафик на хора“
г-н Атанас Димитров – началник на отдел „Контратероризъм“
г-н Евгени Цветков – началник на отдел „Корупция“
г-н Стефан Пашов – ръководител на звено за разследване

ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ГРАНИЧНА ПОЛИЦИЯ“ (ГДГП)

г-н Красимир Петров – директор на Главна дирекция „Гранична полиция“
г-н Петър Илиев – заместник-директор на Главна дирекция „Гранична полиция“
г-н Никола Николов – началник на отдел „Оперативно-издирвателна дейност“, ГДГП
г-н Иван Георгиев – началник на отдел „Охрана на държавната граница“, ГДГП
г-н Румен Стоянов – началник на сектор, ГДГП

RESTREINT UE

Главна дирекция “Противодействие на престъпността, опазване на обществения ред и превенция (ГДППООРП)

г-н Владимир Иванов – директор на ГДППООРП

г-н Васил Стойчев – заместник-директор на ГДППООРП

г-н Атанас Илков – експерт, сектор „Престъпления свързани с МПС“, отдел „Криминална полиция“, ГДППООРП

НАЦИОНАЛНА СЛУЖБА „СИГУРНОСТ“ (НСС)

г-н Иван Драшков – директор на Национална служба „Сигурност“

г-н Веселин Марков – заместник-директор на Национална служба „Сигурност“

г-н Николай Методиев – заместник-директор на Национална служба „Сигурност“

г-н Чавдар Георгиев – началник на отдел „Фалшификации“

г-н Николай Златков – началник на отдел „Антитероризъм“

ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ „ПОЛИЦИЯ“ – ПЛОВДИВ

г-н Валери Баненкин – заместник-директор на областна дирекция „Полиция“ – Пловдив

г-н Иван Вълчев – началник на отдел

г-н Тодор Гребенаров – началник на отдел „Опазване на обществения ред и превенция“

г-н Ангел Стоев – началник на отдел „Сигурност“

г-н Пламен Узунов – началник на сектор „Общи престъпления“

г-н Александър Джиджев – началник на сектор „Икономическа престъпност“

г-н Красимир Лескев – началник на сектор „Миграция“

г-н Димитър Влахов – експерт, регионален сектор „Борба с организираната престъпност“

г-н Стою Андреев – експерт, регионален сектор „Борба с организираната престъпност“

г-жа Даниела Събчева – старши дознател, експерт, регионален сектор „Борба с организираната престъпност“

АГЕНЦИЯ ЗА ФИНАНСОВО РАЗУЗНАВАНЕ (АФР)

г-н Николай Алдимиров – директор на дирекция „Информация за изпиране на пари и за финансиране на тероризъм“

г-жа Даниела Стоилова – началник на сектор „Международно сътрудничество и учебни програми“

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ „МИТНИЦИ“ (НАМ)

г-н Румен Данев – директор на дирекция „Митническо разузнаване и разследване“

г-жа Розанела Ангелова – експерт, дирекция „Митническо разузнаване и разследване“

г-н Захарин Мачев – началник на сектор „Митническо разузнаване“

г-жа Боряна Павлова – експерт, дирекция „Митническо разузнаване и разследване“

ВЪРХОВНА КАСАЦИОННА ПРОКУРАТУРА (ВКП)

г-н Камен Михов – завеждащ отдел „Международно правно сътрудничество“

г-н Бойко Найденов – завеждащ отдел „Специализиран отдел за противодействие на организираната престъпност и корупция“

г-н Ваня Несторова – завеждаща сектор “Противодействие на изпирането на пари”

г-н Евгени Диков – прокурор, сектор “Противодействие на изпирането на пари”

г-жа Иванка Которова – завеждаща сектор „Международно правно сътрудничество“ към отдел „Международно правно сътрудничество“

г-н Любомир Николов – завеждащ сектор „Трансфер, екстрадиции и Европейска заповед за арест“ към отдел „Международно правно сътрудничество“

г-н Трендафил Трайков – ръководител на секция „Досъдебно производство“

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ/ТЕРМИНИ

СЪКРАЩЕНИЯ ТЕРМИНИ	ПЪЛНО НАЗВАНИЕ / ОБЯСНЕНИЕ
АРФ	Аналитичен работен файл
ВКА	Федерална следствена служба (<i>Bundeskriminalamt</i>)
ЦМУ	Централно митническо управление
ДМОПС	Дирекция „Международно оперативно полицейско сътрудничество“
ЕЗА	Европейска заповед за арест
ЕСИМ	Европейски модел за криминално разузнаване
ОПИЕ	Организирана престъпност в Източна Европа
EIS	Информационна система на Европол
ELO	Служител за връзка на Европол
НЗЕ	Национално звено „Европол“
АФР	Агенция за финансово разузнаване
ЗФР	Звено за финансово разузнаване
ГДГП	Главна дирекция „Гранична полиция“
ГДППООРП	Главна дирекция „Противодействие на престъпността, опазване на общественния ред и превенция“
ГДБОП	Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“
ГДП	Генерална дирекция „Полиция“
ИПИС	Интегрирана полицейска информационна система
ЕТЦ	Единен телекомуникационен център
LEA	правоприлагащ орган
МВР	Министерство на вътрешните работи
НАМ	Национална агенция „Митници“
НЦБ	Национално централно бюро
НСлС	Национална следствена служба
НСП	Национална служба „Полиция“
НАП	Национална агенция за приходите
НСС	Национална служба „Сигурност“

RESTREINT UE

СЪКРАЩЕНИЯ/ ТЕРМИНИ	ПЪЛНО НАЗВАНИЕ / ОБЯСНЕНИЕ
ОСТА	Оценка на заплахата от организирана престъпност
РМД	Регионална митническа дирекция
ИСЮИЕ (SECI)	Инициатива за сътрудничество в Югоизточна Европа
ДВ	Държавен вестник
ШИС	Шенгенска информационна система
ВКП	Върховна касационна прокуратура
ЗКА	Митническа криминална служба на Германия (<i>Zollkriminalamt</i>)

DECLASSIFIED

СПИСЪК НА НАЦИОНАЛНИТЕ БАЗИ ДАННИ

Автоматизирани информационни системи в МВР:

1. Български документи за самоличност
2. Централен полицейски регистър;
3. Информационна система за граничен контрол;
4. Информационна система за издирвателната дейност;
5. КАТ;
6. Адресна регистрация на чужденци;
7. Информационна система за юридическите лица.
8. Интегрирана регионална полицейска система.
9. Изпълнени мерки на административна принуда.
10. Система за криминален анализ.

Изчерпателен списък на националните бази данни, поддържани от МВР, с изключение на системата за контрол на достъпа на потребителите до всички системи в представения списък.

**КОНЦЕПЦИЯ ЗА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА ЗА КРИМИНАЛЕН АНАЛИЗ
(В ПРОЦЕС НА ИЗГРАЖДАНЕ)**

Идеята за нова информационна система за криминален анализ е разработена първоначално преди няколко години като част от туининг споразумение в рамките на програма ФАР „Управление на системите за криминална информация съобразно европейските стандарти“. Министърът на вътрешните работи е одобрил институционалния модел за разработване на система за обработка и анализ на оперативна информация. В модела се предвижда в структурите на МВР да бъдат създадени аналитични звена на регионално и национално равнище. Повечето от тези звена са преминали необходимото обучение и функционират. Информационната система за криминален анализ ще включва стратегически и оперативен анализ. Създаването на национална информационна система за криминален анализ ще гарантира централизираното обработване на криминална информация и разузнавателни данни, събрани в хода на разследването и другите полицейски дейности. Така ще се осигури и добра информационна координираност на действията на полицейските структури. Целта на разработването на системата е да се гарантира, че функционирането ѝ е изцяло в съответствие с изискванията на сходните информационни системи в ЕС за защита на личните данни и достъпа на граждани до полицейски данни. Пилотното тестване на системата е преминало успешно и до края на 2007 г. тя ще бъде внедрена изцяло на територията на страната. Законът за МВР и Правилникът за прилагане на закона за МВР уреждат достъпа, обработването, защитата и разпространението на полицейска информация в съответствие със строгите изисквания за защита на личните данни и правото на достъп до информация.
